

зуалізації знань³ та розміщуються на сайті, отже, завдяки застосуванню інноваційних технологій, є загальнодоступними.

Лавриненко В. М., кандидат економічних наук,
доц. кафедри історії та теорії господарства

ЕКОНОМІЧНІ ТУРНІРИ ЯК ЗАСІБ ТВОРЧОГО МИСЛЕННЯ СТУДЕНТІВ

В ХХІ ст. університети перетворюються в провідну «фабрику» нових поглядів, ідей та теорій, що змінюють різні сфери життя суспільства. Подолання стереотипів минулого на основі аналітично-критичного мислення з позиції громадянського суспільства, є передумовою формування нової інноваційної форми вищої освіти. Суспільство знання пред'являє зростаючий попит не на «класичну» суму знань, набутих у процесі навчання, а на вміння вносити в них новий зміст, уміння налагоджувати контакти з людьми, існувати в певній спільноті, користуватися новітніми комунікаційними технологіями для вирішення практичних питань.

Німецький філософ Карл Ясперс в своїй роботі «Ідея університету» звертає увагу на розуміння освіти, завдяки якій люди приходять до себе завдяки міжособистісному контакту, відкриваючи приховану в собі істину [3, с. 11]. Це важливе завдання освіти реалізується через діалогові стосунки основних суб'єктів навчального процесу, які спрямовані на розкриття їх творчої потенції, ретельності, серйозної інтелектуальної допитливості. Серед дієвих форм педагогічних технологій заслуговують на увагу — предметні дискусії, конкурси та турніри. Під час їх проведення відбувається не тільки творча популяризація знань серед студентів, проявляється культура економічного мислення, але і формується практичний досвід солідарного пошуку вирішення дієвих питань економічного життя суспільства.

³ Міждисциплінарна система візуалізації знань була створена співробітниками Сектору освітніх інформаційних технологій Інституту вищої освіти КНЕУ на основі технології Plex і програмного забезпечення «The brain» (http://ivo.kneu.edu.ua/ua/education2_0/knowledge_management/ за запитом: economicsvisual.com), про що доповідалося на науково-методичній конференції КНЕУ: Кулага І.В. «Формування системних компетенцій на основі використання міждисциплінарних систем візуалізації знань та тренінгових технологій»/ Зб. матеріалів наук.-метод. конф. «Тренінгові технології як засіб формування знанневих та практичних компетенцій: досвід факультетів і кафедр» — К.: КНЕУ, 2009. — С. 28—30.

Дослідники проблем організації навчання, звертаючись до вивчення ролі й функцій студента (чи взагалі того, хто навчається), а також його взаємодії з іншими учасниками процесу навчання, все частіше використовують термін «технології». У глосарії термінів ЮНЕСКО «педагогічна технологія» трактується як конструювання та оцінювання освітніх процесів через врахування людських, часових та інших ресурсів для досягнення високої якості та ефективності освіти. По суті, це означає таку організацію процесу навчання, що складається з певної системи дій, операцій і взаємодій усіх учасників навчального процесу — від викладача до — студента [2, с. 9]. Зокрема, прикладом такої взаємодії виступають економічні турніри, як спеціально організовані, чітко структуровані, дискусійні обміни думками, за допомогою яких і проявляються, цінність розуміння» предмету вивчення «людина відкрита до світу чи до інших людей, — відмічав всесвітньо відомий педагог, філософ і громадський діяч Пауло Фрейре, — знаменує тим самим діалогові стосунки, з якими невтомність, допитливість і незавершеність утверджується як ключові моменти ходу історії [1, с.111].

Викладачами кафедри історії та теорії господарства при вивченні дисципліни «Історія економіки та економічної думки» на II курсі фінансово-економічного факультету в грудні 2011 року організовано проведення турніру з історії економіки. Він був спрямований на вдосконалення учбової та позаучбової роботи зі студентами. На основі положення про турнір було визначено склад оргкомітету, журі, зміст турнірних завдань та порядок проведення. У турнірі брали участь команди, які склалися з 3—5 студентів. Кожна з команд виконувала роль доповідача, опонента, рецензента. Після виступу команд, члени журі мали можливість задавати питання уточнюючого або дискусійного характеру та оцінювати їх виступи. Уміння вести полеміку, давати певні вичерпні та переконливі відповіді на поставлені питання, науковість і оригінальність виконання завдань, культура та наглядність виступів — були основними критеріями оцінювання.

Таким чином, як засвідчує перший досвід, проведення предметного економічного турніру як діалогової технології, його головна дидактична цінність визначається тим, що він дозволяє управляти пізнавальною діяльністю студентів в учбово-виховному процесі. Головне завдання якої полягає у формуванні майбутніх фахівців з новим типом мислення, активних, творчих, здатних думати самостійно.

Література

1. *Фрейре, Пауло*. Педагогіка свободи: етика, демократія громадянська мужність. — К.: Вид. дім «КМ Академія», 2004.
2. *Шнайдер Альфред, Максвелл Шнурер*. Навчання через дибати: різноманіття поглядів: адаптований пер. з англ. — К.: БФ «Вчителі за демократію та партнерство», 2009.
3. *Ясперс Карл*. Ідея університету: пер. с нем. — Минск: БГУ, 2006.

Логінов М. М., канд. істор. наук, доц.
кафедри історії та теорії господарства

ВИКОРИСТАННЯ ВІДЕО-МАТЕРІАЛІВ В ПРОЦЕСІ ВИКЛАДАННЯ КУРСУ «ІСТОРІЯ ЕКОНОМІКИ ТА ЕКОНОМІЧНОЇ ДУМКИ»

Основним завданням освіти на сьогоднішній день є не стільки оволодіння певною кількістю знань, скільки розвиток творчого мислення студентів, формування умінь та навичок самостійного пошуку, аналізу та оцінки інформації. Ці умови створюються «мультимедіа» багатокомпонентним інформаційним середовищем (текстова інформація, аудіо та відеоряди тощо). Відповідно до цього, завдання сучасного вищого навчального закладу сьогодні — навчити студента не стільки сприймати інформацію, але і визначати цілі своїх дій, досягати їх, самостійно приймаючи рішення щодо отримання знань та професійних навичок, а також їх використання.

Використання інформаційних технологій здатне суттєво поглибити зміст історичного матеріалу, а застосування нетрадиційних методик навчання може впливати на формування практичних умінь та навичок в процесі засвоєння історичного матеріалу. Відбувається перехід від вербальних методів навчання історії до методів пошукової та творчої діяльності.

Практика використання кіно та відеофільмів в навчальному процесі вищої школи показала, що за одну і ту ж одиницю часу можливим є передача студентам засобами кіно значно більшої кількості знань, чим за час звичайної лекції, що впровадження фільмотеки в навчальний процес дозволить на вищий рівень підняти навчання студентів, розширити практичні можливості застосування телекомунікаційних технологій у системі вищої освіти.